

Europeiska rådet

Bryssel den 27 oktober 2023
(OR. en)

EUCO 14/23

CO EUR 11
CONCL 5

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Europeiska rådets möte (26 och 27 oktober 2023) – Slutsatser

För delegationerna bifogas de slutsatser som Europeiska rådet antog vid mötet.

I. UKRAINA

1. Europeiska rådet fördömer ånyo med kraft Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som utgör en uppenbar kränkning av FN-stadgan, och bekräftar Europeiska unionens orubbliga stöd för Ukrainas oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom dess internationellt erkända gränser och dess naturliga rätt till självförsvar mot Rysslands angrepp.
2. Europeiska unionen kommer att fortsätta att ge Ukraina och dess befolkning starkt finansiellt, ekonomiskt, humanitärt, militärt och diplomatiskt stöd så länge det behövs.
3. Europeiska unionen och dess medlemsstater kommer särskilt att fortsätta att tillhandahålla hållbart militärt stöd till Ukraina, framför allt genom den europeiska fredsfaciliteten och EU:s uppdrag för militärt bistånd samt bilateralt bistånd från medlemsstater. Europeiska rådet understryker vikten av medlemsstaternas insatser och, på kort sikt, behovet av att påskynda tillhandahållandet av militärt stöd till Ukraina i syfte att bidra till att tillgodose landets brådskande militära och försvarsmässiga behov, inbegripet robotar och ammunition, särskilt inom ramen för initiativet om en miljon enheter artilleriammunition, samt luftförsvarssystem för att skydda landets befolkning och kritiska infrastruktur och energiinfrastruktur.

På längre sikt kommer Europeiska unionen och medlemsstaterna att tillsammans med partner bidra till framtida säkerhetsåtaganden gentemot Ukraina, vilket kommer att hjälpa Ukraina att försvara sig, stå emot destabiliseringsförsök och avskräcka från militära angrepp i framtiden. Europeiska rådet uppmanar den höga representanten att, med utgångspunkt i ett ramverk som ska godkännas av rådet, samråda med Ukraina om EU:s framtida säkerhetsåtaganden och att lämna en rapport om dessa diskussioner vid Europeiska rådets möte i december.

Militärt stöd och säkerhetsåtaganden kommer att tillhandahållas med full respekt för vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och med beaktande av samtliga medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen.

4. Inför de fortsatta ryska attackerna mot Ukrainas civila och kritiska infrastruktur kommer Europeiska unionen och dess medlemsstater att intensifiera tillhandahållandet av humanitärt bistånd och civilskyddsbistånd till Ukraina, inbegripet utrustning såsom kraftgeneratorer, krafttransformatorer, mobila värmecentraler och högspännings- och belysningsutrustning, för att hjälpa Ukraina och dess befolkning att klara av ännu en vinter i krig.
5. Europeiska unionen och dess medlemsstater kommer även fortsättningsvis att bedriva intensiva diplomatiska kontakter och fortsätta sitt samarbete med Ukraina och andra länder för att säkerställa ett så brett internationellt stöd som möjligt för en heltäckande, rättvis och varaktig fred och för de centrala principerna och målen i Ukrainas fredsformel, i syfte att ett globalt fredstoppmöte ska kunna anordnas.
6. Ryssland är ansvarigt för de enorma skador som landets anfallskrig mot Ukraina har orsakat. Avgörande framsteg behövs, i samordning med partner, när det gäller hur eventuella extraordinära intäkter som innehas av privata enheter och som härrör direkt från Rysslands immobiliserade tillgångar skulle kunna styras till att stödja Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, i enlighet med tillämpliga avtalsförpliktelser och i enlighet med EU-rätten och folkrätten. Europeiska rådet uppmanar den höga representanten och kommissionen att påskynda arbetet i syfte att lägga fram förslag. Europeiska unionen står fast vid sitt åtagande att i samordning med sina internationella partner stödja Ukrainas återställande, återhämtning och återuppbyggnad, inbegripet minröjningsprocessen. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet resultatet av den internationella givarkonferens om humanitär minröjning i Ukraina som anordnades i Zagreb den 11–12 oktober 2023, vilket inbegriper stöd till effektiv styrning av åtgärder mot minor.

7. Ryssland och dess ledning måste hållas fullt ut ansvariga för sitt anfallskrig mot Ukraina och för andra synnerligen allvarliga brott enligt folkrätten. Europeiska rådet uppmanar till fortsatt arbete, även i kärngruppen, med insatserna för att inrätta en tribunal för lagföring av aggressionsbrottet mot Ukraina som skulle åtnjuta bredast möjliga stöd och legitimitet över regiongränserna, och med inrättandet av en framtida kompensationsmekanism. Dessutom uttrycker Europeiska rådet sitt stöd för Internationella brottmålsdomstolens arbete och fördömer Rysslands försök att undergräva dess internationella mandat och funktion.
8. Europeiska rådet fördömer i starkast möjliga ordalag Rysslands olagliga deportering och förflyttning till Ryssland och Belarus av ukrainska barn och andra civila, och uppmanar enträget Ryssland och Belarus att omedelbart säkerställa att de återvänder på ett säkert sätt.
9. Rysslands förmåga att föra sitt anfallskrig måste försvagas ytterligare, bland annat genom att man inför allt strängare sanktioner, genomför dessa fullt ut och på ett effektivt sätt och förhindrar att de kringgås, särskilt när det gäller högriskvaror, i nära samarbete med partner och allierade. Europeiska rådet fördömer Irans och Belarus fortsatta militära stöd till Rysslands anfallskrig. Europeiska rådet uppmanar även enträget alla länder, särskilt Nordkorea, att inte tillhandahålla materiellt eller annat stöd till Rysslands anfallskrig. Europeiska unionen kommer att intensifiera sitt arbete med sina partner för att motverka falska ryska narrativ och rysk desinformation om kriget.
10. Europeiska unionen är djupt besviken över att det ryska parlamentet har antagit en lag för att återkalla Ryska federationens ratificering av fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBT).

11. Rysslands ensidiga beslut att avsluta genomförandet av spannmålsinitiativet för Svarta havet och de avsiktliga angreppen på Ukrainas anläggningar för lagring och export av spannmål visar, liksom åtgärderna för att hindra frihet till sjöfart i Svarta havet, att Ryssland fortsätter att använda livsmedel som vapen och undergräva den globala livsmedelstryggheten. Europeiska rådet framhåller vikten av säkerhet och stabilitet i Svarta havet, som är avgörande för en hållbar spannmålsexport. Europeiska rådet stöder alla insatser, inbegripet de från FN, för att underlätta exporten av spannmål och andra ukrainska jordbruksprodukter till de mest behövande länderna, särskilt i Afrika och Mellanöstern. Europeiska rådet efterlyser en ytterligare förstärkning av kapaciteten i EU:s solidaritetskorridorer för att underlätta transitering och export till dessa länder och uppmanar kommissionen att föreslå nya åtgärder i detta syfte.
12. Europeiska rådet välkomnar förlängningen av det tillfälliga skyddet för fördrivna personer från Ukraina till mars 2025. Europeiska unionen är fortsatt fast besluten att stödja fördrivna personer, både i Ukraina och i Europeiska unionen, bland annat genom lämpligt och flexibelt finansiellt stöd till de medlemsstater som bär den största bördan i fråga om sjukvårds-, utbildnings- och levnadskostnader för flyktingar.
13. Europeiska unionen kommer att fortsätta att stödja Republiken Moldavien i hanteringen av de utmaningar som landet står inför till följd av Rysslands angrepp mot Ukraina.
14. Europeiska unionen kommer att fortsätta sitt nära samarbete med Ukraina, Republiken Moldavien och Georgien och stödja dessa länders reforminsatser på vägen mot EU.

II. MELLANÖSTERN

15. Europeiska rådet bekräftade medlemsstaternas uttalande av den 15 oktober 2023 och upprepar i starkast möjliga ordalag sitt fördömande av Hamas för dess brutala och urskillningslösa terroristattacker runt om i Israel. Hamas användning av civila som mänskliga sköldar är ett särskilt förkastligt illdåd.

Europeiska rådet betonar med eftertryck Israels rätt att försvara sig i enlighet med internationell rätt och internationell humanitär rätt. Det upprepar sin uppmaning till Hamas om att omedelbart och villkorslöst frige alla personer som tagits som gisslan.

Europeiska rådet upprepar vikten av att skyddet av alla civila alltid säkerställs i enlighet med internationell humanitär rätt. Det beklagar djupt alla förluster av civila människoliv.

Europeiska rådet såg över läget och uppföljningen av de olika åtgärdsområdena, inbegripet samordnade insatser för att bistå EU-medborgare.

16. Europeiska rådet uttrycker sin djupaste oro över den försämrade humanitära situationen i Gaza och efterlyser fortsatt, snabbt, säkert och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd och hjälp för dem som behöver det genom alla nödvändiga åtgärder, inbegripet humanitära korridorer och pauser för humanitära behov. Europeiska unionen kommer att ha ett nära samarbete med partner i regionen för att skydda civilbefolkningen, tillhandahålla bistånd och underlätta tillgången till livsmedel, vatten, sjukvård, bränsle och tak över huvudet, samtidigt som man säkerställer att detta bistånd inte missbrukas av terroristorganisationer.
17. Europeiska rådet erinrar om behovet av att undvika regional upptrappning och att samarbeta med partner i detta avseende, inbegripet med den palestinska myndigheten.
18. Europeiska unionen är beredd att bidra till att blåsa nytt liv i en politisk process på grundval av tvåstatslösningen, inbegripet genom fredsdagsinsatsen, och välkomnar diplomatiska initiativ för fred och säkerhet samt stöder anordnandet av en internationell fredskonferens inom kort.
19. Europeiska rådet betonar behovet av att bekämpa spridningen av desinformation och olagligt innehåll, och framhåller plattformarnas rättsliga ansvar i detta sammanhang.

III. DEN FLERÅRIGA BUDGETRAMEN 2021–2027

20. Efter en ingående diskussion om den föreslagna revideringen av den fleråriga budgetramen 2021–2027 uppmanar Europeiska rådet rådet att fortsätta arbetet i syfte att nå en övergripande överenskommelse senast vid årets slut.

IV. EKONOMI

21. Inför allt mer komplexa utmaningar, inbegripet ett föränderligt demografiskt landskap och växande global konkurrens, behöver Europeiska unionen en stark ekonomisk bas som säkerställer dess långsiktiga konkurrenskraft och lika villkor både internt och globalt, med en fullt fungerande inre marknad och dess fyra friheter i centrum. Europeiska unionen behöver stärka sin industriella och tekniska bas och förbättra sin ekonomiska motståndskraft, sin säkra konnektivitet, sitt globala marknadstillträde och sin produktivitet, i syfte att uppnå strategiskt oberoende samtidigt som en öppen ekonomi bevaras.

Vid bedömningen av de framsteg som gjorts hittills underströk Europeiska rådet behovet av att påskynda arbetet med att

- a) utveckla EU:s konkurrensfördelar inom digital och ren teknik, bland annat genom att man fokuserar på innovation, forskning, utbildning och kompetenser,
- b) säkerställa en tillräcklig försörjning av ren energi till överkomligt pris,
- c) minska centrala kritiska beroenden och diversifiera leveranskedjorna genom strategiska partnerskap,
- d) främja omställningen till en mer cirkulär ekonomi, och
- e) minska den administrativa bördan.

22. Europeiska rådet

- a) uppmanar medlagstiftarna att snabbt nå en överenskommelse om akten om kritiska råvaror, rättsakten om nettonollindustri och reformen av elmarknadens utformning,
- b) efterlyser snabb uppföljning av kommissionens nyligen offentliggjorda meddelande om hantering av läkemedelsbrister i EU, samtidigt som bättre tillgång till läkemedel och en innovativ och konkurrenskraftig läkemedelssektor säkerställs,
- c) uppmanar till att arbetet med gemensamma riskbedömningar inleds, med tanke på rekommendationen om kritiska teknikområden,
- d) uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ytterligare förbättra ramvillkoren för investeringar, bland annat genom ett gemensamt, tydligt och enhetligt regelverk och ett bättre företagsklimat så att konkurrenskraften gynnas; uppmanar alla berörda institutioner att fortsätta arbetet med att förenkla lagstiftningen och minska den onödiga administrativa bördan, inbegripet rapporteringskrav, särskilt för små och medelstora företag och nystartade företag; uppmanar också kommissionen att utarbeta ytterligare förslag i detta avseende, för att ta vara på de möjligheter som dataekonomin och standardiserade affärsdata erbjuder,
- e) uppmanar kommissionen att fortsätta arbetet med att ta itu med snedvridande effekter av globala aktörers tullar och subventioner för att säkerställa lika villkor globalt; uppmanar också kommissionen att arbeta intensivt för att mildra de problematiska och diskriminerande inslagen i Förenta staternas lag om inflationsminskning, bland annat genom att säkerställa att Europeiska unionen ges likvärdig status som frihandelspartner enligt bestämmelserna i den ovannämnda lagen,
- f) uppmanar kommissionen och medlagstiftarna att slutföra genomförandet av Europeiska rådets slutsatser av den 9 februari och 23 mars 2023 och att anta ytterligare åtgärder som skulle anses nödvändiga för att stärka EU:s konkurrenskraft och attraktionskraft för investeringar,

- g) erinrar om sin uppmaning till kommissionen om att rapportera till rådet om hur den aktuella politiken för statligt stöd påverkar den inre marknadens integritet och EU:s globala konkurrenskraft, och
- h) uppmanar rådet att föra arbetet framåt med översynen av den ekonomiska styrningen så att lagstiftningsarbetet kan slutföras under 2023.

V. MIGRATION OCH ÖVRIGA FRÅGOR

- 23. Europeiska rådet höll en strategisk diskussion om migration och noterade den nyligen framlagda skrivelsen från kommissionens ordförande.
- 24. Europeiska rådet fördömer kraftfullt den senaste tidens terroristattacker i Frankrike och Belgien där svenska och franska medborgare dödsats och skadats. Europeiska unionen står enad och beslutsam i kampen mot terrorism, hat och våldsbejakande extremism av alla slag. Europeiska rådet uppmanar institutionerna och medlemsstaterna att engagera sig i samordnade insatser för att mobilisera alla relevanta politikområden på nationell nivå och EU-nivå för att stärka den inre säkerheten, inbegripet genom att stärka brottsbekämpningssamarbetet och det rättsliga samarbetet, informationsutbytet genom fullständig användning av relevanta databaser, skyddet av de yttre gränserna, kampen mot smugglare och det nära samarbetet med tredjeländer.
- 25. Europeiska rådet uttrycker sitt djupaste deltagande och sin solidaritet med offren för den senaste tidens naturkatastrofer och extrema väderhändelser i EU:s medlemsstater och i tredjeländer.

26. Den ökade frekvensen av extrema väderhändelser och deras intensitet visar hur brådskande det är att globala insatser sätts in mot klimatkrisen. Insatser för klimatanpassning och begränsning av klimatförändringar är avgörande för att stärka EU:s motståndskraft och krishanteringsförmåga. Europeiska rådet erinrar om rådets slutsatser av den 16 och 17 oktober 2023 och har utvärderat förberedelserna inför FN:s klimatförändringskonferens 2023 i Dubai (COP28) och efterlyser ökade globala åtgärder och ambitioner¹. Europeiska rådet efterlyser bredast möjliga stöd till det globala åtagande om förnybar energi och energieffektivitet som Europeiska unionen ska lägga fram vid COP28.
27. Med tanke på de skador på kritisk infrastruktur i Östersjön som orsakas av extern verksamhet betonar Europeiska rådet behovet av effektiva åtgärder för att stärka motståndskraften och säkerställa säkerheten hos kritisk infrastruktur. Det understryker vidare vikten av en övergripande och samordnad strategi för Europeiska unionens beredskap och krishantering, som säkerställer att alla sektorer bidrar till en allriskstrategi.

¹ och understryker att det för att begränsa uppvärmningen till omkring 1,5 °C krävs att de globala utsläppen av växthusgaser når sin topp senast före 2025, i linje med rapporterna från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar.

28. Europeiska rådet är djupt oroat över säkerhetssituationen i norra Kosovo*. Europeiska rådet fördömer skarpt den våldsamma attacken mot Kosovos polis den 24 september 2023. Europeiska unionen förväntar sig att förövarna grips och snabbt ställs inför rätta och att Serbien fullt ut samarbetar och vidtar alla nödvändiga åtgärder i detta avseende. Kosovo och Serbien måste trappa ner situationen på ett varaktigt sätt, samt säkerställa att det så snart som möjligt hålls nya val i norra Kosovo, med aktivt deltagande av kosovoserber. Om spänningarna inte trappas ned kommer detta att få konsekvenser. Europeiska rådet beklagar båda parter bristande genomförande av avtalet om vägen till en normalisering och dess genomförandebilaga samt andra avtal som ingåtts inom ramen för den EU-stödda dialogen, ledd av den höga representanten och med stöd av EU:s särskilda representant. Europeiska rådet uppmanar Kosovo och Serbien att genomföra dem utan dröjsmål eller förbehåll. Detta inbegriper inrättandet av ett förbund för kommuner med serbisk majoritet. En normalisering av förbindelserna är en väsentlig förutsättning på båda parter väg mot EU, och i avsaknad av framsteg riskerar båda att gå miste om avsevärda möjligheter.
29. Europeiska unionen kommer att fortsätta sitt nära samarbete med västra Balkan och stödja reforminsatserna där på vägen mot EU.
30. Europeiska rådet understryker sitt fortsatta stöd för främjandet av en hållbar och varaktig fred mellan Armenien och Azerbajdzjan på grundval av principerna om erkännande av suveränitet, gränsers okränkbarhet och territoriell integritet. Europeiska rådet understryker vikten av att säkerställa Karabach-armeniernas rättigheter och säkerhet, inklusive för dem som vill återvända till sina hem. Det stöder den i Bryssel initierade normaliseringsprocessen och uppmanar parterna att engagera sig med ärligt uppsåt och att slutföra processen före årsskiftet.
31. Europeiska rådet uppmanar den höga representanten och kommissionen att lägga fram alternativ för hur förbindelserna mellan EU och Armenien bäst kan stärkas i alla deras dimensioner.

* Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

32. Europeiska rådet höll en strategisk diskussion om situationen i Sahel. Det uttrycker oro över den fortsatta försämringen av säkerhetssituationen och den humanitära situationen i Sahel, som förvärras av den politiska instabiliteten. Europeiska rådet understryker att stabiliteten i Sahel och regionen i stort, inbegripet angränsande kuststater, är avgörande för säkerheten och välbefindandet för Sahels befolkning och för EU. Europeiska unionen kommer att fortsätta att stödja Ecowas och att ha kontakt med viktiga partner i regionen. Europeiska rådet uppmanar den höga representanten och kommissionen att lägga fram alternativ för hur EU:s åtgärder och relevanta instrument kan anpassas till den rådande situationen i regionen. Europeiska rådet kräver att president Mohamed Bazoum och hans familj omedelbart frigges.
-